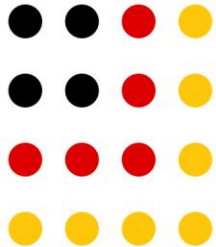

Podwójne przyimki?

W dzisiejszym materiale mowa będzie o przyimkach „chodzących parami”.

Przyimki to małe słówka, które bardzo lubią się rządzić, bo wiedzą, jak bardzo są ważne. Od tych małych despotów zależy, jakiego przypadku użyjemy, np. po **mit**, **zu**, **von** będzie zawsze **Dativ**, a po **für** czy **gegen** – **Akkusativ**.

Bez nich nie byłoby możliwe specyficzne określenie miejsca, czasu i wielu innych zależności.

Czasami zdarza się jednak, że nawet takie wilki stepowe, jak przyimki, dobierają się w pary.

Bis

Jednym z nich, który bardzo lubi towarzystwo, jest **bis**, czyli aż, do.

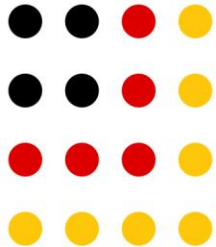
Typowe połączenia z tym przyimkiem to:

- **bis zu (+Dat.)** – aż do

Wenn Sie den Laptop jetzt kaufen, können Sie bis zu 100

Euro sparen. – Jeśli kupisz laptop teraz, możesz zaoszczędzić aż do 100 Euro. (Ciekawostka: po polsku w tekstach reklamowych używa się formy „ty”, natomiast po niemiecku niemal zawsze „**Sie**”)

- **bis vor (+Dat.)** – do (w kontekście czasowym i w przeszłości)

Bis vor Kurzem habe ich meine Cousine nicht gekannt.

Do niedawna nie znałem mojej kuzynki.

Czasami jednak ta konstrukcja sprawia problemy przy tłumaczeniu na język polski:

Bis vor drei Tagen war ich noch krank.

Jeszcze przed trzema dniami byłem chory.

• **bis auf (+Akk.)** – oprócz

Ich bin in allen deutschen Bundesländern gewesen, bis auf Saarland.

Byłam we wszystkich niemieckich krajach związkowych, oprócz kraju Saary.

• **bis + inny przyimek czasu lub miejsca** – do/aż do

Bis um 16 Uhr muss ich im Büro bleiben.

(Aż) do 16 muszę zostać w biurze.

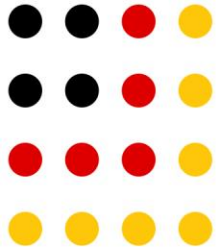
Ich fahre mit der Straßenbahn bis zum Bahnhof.

Jadę tramwajem (aż) do dworca.

Przyimki z **Genitivem** + **von**

Po długich bataliach również przyimki z **Genitivem** postanowiły podzielić się władzą z „**von**”, by móc używać **Dativu**:

• **innerhalb + Genitiv → innerhalb von + Dativ** – w ciągu

Innerhalb von einer Woche muss ich das Projekt abschließen.

W ciągu tygodnia muszę zakończyć ten projekt.

Na podobnej zasadzie:

- **inmitten von (+Dat.)** – w środku

Inmitten von der Stadt lag ein Müllhaufen.

W środku miasta leżała kupa śmieci.

- **unweit von (+Dat.)** – niedaleko

Der Flughafen ist unweit von hier.

Lotnisko jest niedaleko stąd.

Takich przykładów jest jeszcze więcej. Zaznaczyć należy, że taka wersja z **von + Dativ** jest dość potoczna.

Über

Miejszem obok siebie dzielić się lubi również **über** w znaczeniu ponad.

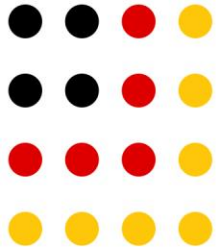
- **seit über (+Dat.)** – od ponad

Ich wohne hier seit über einem Jahr.

Mieszkam tu od ponad roku.

- **vor über (+Dat.)** – ponad ... temu

Das letzte Mal war ich an der Ostsee vor über einem Jahr.

Ostatni raz byłam nad Bałtykiem ponad rok temu.

- **nach über** – po ponad

Nach über zwei Tagen hat er mir endlich geantwortet.

Po ponad dwóch dniach wreszcie mi odpowiedział.

Über może się w ten sposób łączyć ze wszystkimi przymkami związanymi z czasem, z którymi można użyć jakiejś liczby.

Von ... aus

Wisienką na torcie będą tym razem przymki dwuczęściowe rozdzielne. Są to takie przymki, które dobrały się tak, aby otoczyć swoją zdobycz z obu stron.

Bardzo popularnym zdaniem w czasie pandemii było:

Ich arbeite jetzt von zu Hause aus. Pracuję z domu.

Porównajmy je z:

Ich arbeite zu Hause.

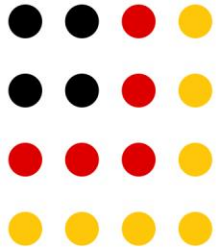
Pracuję w domu.

Gwiazdą pierwszego zdania jest przymek **von ... (+Dat.) aus** – z. Służy on do określania pozycji, z której wykonujemy jakąś czynność.

Ich rufe dich vom Büro aus.

Zadzwonię do Ciebie z biura.

Von ... an, von ... ab

Istnieje również połączenie **von ... (+Dat.) an/ab** – od / począwszy od, np.:

Ich habe Fußball von Kind an trainiert.

Od dziecka trenowałem piłkę nożną.

Von morgen ab esse ich keine Süßigkeiten mehr.

Od jutra nie jem już słodczy.

Powyższe wyrażenia są trochę wyniosłe/przestarzałe, ale na pewno warto zapamiętać:

- **von Anfang an** – od początku

Ich muss das von Anfang an machen.

Muszę to zrobić od początku.

- **von hier an** – od tego miejsca

Du musst den Text von hier an korrigieren.

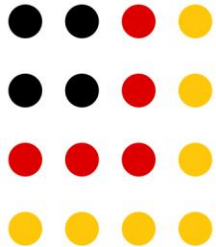
Musisz poprawić ten tekst od tego miejsca.

- **von nun an** – od teraz

Von nun an müssen wir alles auf die Lösung des Streites setzen.

Od teraz musimy postawić wszystko na rozwiązanie kłótni.

Über ... hinaus, Über ... hinweg

- **über ... (+Akk.) hinaus/hinweg** – poza / oprócz

Über die Politik hinaus kennt sie sich mit Psychologie aus.

Oprócz polityki zna się też na psychologii.

Darüber hinaus möchte ich eins betonen...

Oprócz tego chcę podkreślić jedno...

Auf ... hin

- **auf ... (+Akk) hin** – za / pod wpływem / na (wyrażające przyczynę i następstwo czasowe jednocześnie), pod kątem czegoś

Auf sein Zureden hin habe ich mich um die Stelle beworben.

Za jego namową ubiegałam się o to stanowisko.

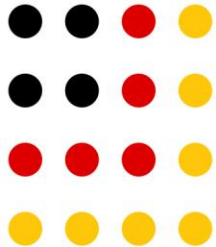
Ich habe das auf ihre Bitte hin gemacht.

Zrobiłem to na jej prośbę.

Wir haben ihr Blut auf das Vorkommen von Krebszellen hin untersucht.

Zbadaliśmy jej krew pod kątem występowania komórek rakowych.

Um ... willen

- **um ... (+Gen.) willen** – dla (nie używa się tego na co dzień, jedynie w stałych wyrażeniach lub bardzo podniosłej mowie)

Das ist einfach Kunst um der Kunst willen.

To jest sztuka dla sztuki.

Um Gottes willen!

Na Boga!

Pozdrawiamy serdecznie

Agnieszka Drummer

*germanistka, lingwistka, tłumaczka przysięgła, pedagog, autorka kilkunastu bestsellerowych podręczników oraz autorskiej metody nauki (Metoda AD), wykładowczyni akademicka i **Twoja** wirtualna lektorka niemieckiego 😊*

Współpraca:

Mateusz Chrostek – germanista, absolwent UAM w Poznaniu, z dużym doświadczeniem w nauczaniu online, uczył też niemieckiego w szkole językowej w Berlinie. Współautor podręcznika „Deutsch through English. Niemiecki dla znających angielski”. Pasjonat niemieckiego i stały współpracownik Akademii AD.